

Dagbladet

30/7-96 **debatt**

Forakt for egne barn

NS-barn, slik som undertegnede mottar i disse dager invitasjon til et vennetreff på sensommeren. «Alle trenger venner, kanskje særlig vi som hadde NS-foreldre,» står det øverst på arket.

Bakgrunnen for initiativet bør interessere folk langt utenfor vår krets. Kategorien NS-barn i Norge ble først for alvor kjent da Eysteine Eggen utgav sin

NS-barn

De var tabu, de ble møtt med taushet og fortieelse – fra foreldre og stor-samfunn. I disse dager mottar NS-barn invitasjon til vennetreff. Ole Wilhelm Klüwer beskriver bakgrunnen for dette initiativet.

selvbiografi «Gutten fra Gimle» i 1993. Boken fikk stor anerkjennelse og oppmerksomhet fordi den satte fokus på de glemte etter den 2. verdenskrig: Barna til taperne.

Vi hadde alltid vært oversett. Men rundt boken som forøvrig nevner mange av oss, var vi en liten gruppe som opererte som selvbestaltede sosionomer og psykologer for hverandre, for å få oss ut av anonymiteten. Vi må-

te gi hverandre, mens vi stadig prøvde å trekke inn nye, en følelse av gruppetilhørighet slik at vi fikk krefter til å vedkjenne oss vår skjebne, bearbeide den, få historisk bakkekontakt, for så til slutt å stå fram i media og kringkaste vår eksistens.

■ ■ Men hvilken støtte fikk vi fra våre foreldre og fra deres organisasjon INO (Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie)? De gjenlevende gamle NS-ere har ført et schizofrent liv: Mens de har holdt fast på sine gamle nasjonalsosialistiske idealer, har de ført en ekstrem borgerlig, dannet tilværelse og sett med frykt og forakt på alt det skandaløse i tiden, slik som urolige blitzere og jødefiendtlige nynazister.

■ ■ På slutten av 60-tallet ville de likevel delta i ungdomsopprøret. Den gamle INO-lederen Odd Melsom kalte inn til møter noen unge rabiate på høyresida, blant andre Erik Blücher og Tor Petter Hadland. Men de gamle ville ikke risikere sin besteborgerlighet. Fra sine sofaer trakk de i trådene til det fremadstormende Norsk Front. Da de unge ble skandalisert via et veldig mediekjør og banket opp av de langt mektigere venstreradikale, fikk pipen en annen låt. De ville plutselig ikke vite av den slags ramp, og ville slettes ikke la spalten i det «pyntelige» Folk og Land blir forsumpet av deres hesblæsende kamprop.

■ ■ Det var faktisk et par NS-barn blant de unge. De har nå hatt arbeidsforbud i Norge på det 25. året. De eldres ansvar er ikke-eksisterende. Kjærligheten til barna er død. Men forakten for barna er stor. Da INO oppdaget «Gutten fra Gimle», var man svært lite henrykt. Kunne det gå an å være skrivende NS-barn og ikke skrive entusiastisk om fedrenes ungdomstid i kamp? Eysteine Eggen skrev derimot om sine egne opplevelser. I INOs øyne var det frekt, for barna hadde aldri lidd og skulle derfor ikke ha noe å fortelle.

■ ■ Men når vi var tabu i samfunnet og befant oss foran en mur av taushet i historiebøkene, i samfunnsforskningen og i media, var det ikke noen støtte å oppleve foreldrenes taushet. For er det noe vi NS-barn kan, så er det å ane. Vi aner nok mer enn vi behøver.

■ ■ «Gutten fra Gimle» fikk etter hvert så stor presseomtale at Folk og Land ikke lenger kunne forbigå den i taushet. Da omtalen kom i «vårt» organ seint i 1994, var den et eksempel på halvhjertethet og negativ villighet.

I dag har INO-medlemmene et voksende problem. For med en slik holdning til barna, hvordan kan de skaffe seg rekruttering?

■ ■ Noe har altså skjedd med de gode INO-ittene i den siste tiden: En sprengende bevissthet om at deres ungdomstid er forbi. For nå har NS-ernes ungdomsagent Helge Sæther, styremedlem i INO, tatt initiativet til et møte med de unge, nå nevnt som «NS-barn». Han kan ikke lenger kalle møtet for «studiegruppe for ungdom», slik som før om årene. Han er nødt til å bruke det innarbeidede «NS-barn»-begrepet. Foran seg skyver han tre fra vår generasjon, tre som aldri har tatt noen initiativ til samling. Så bruker han INOs medlemslister for å spre invitasjonen. Barna vil dermed få invitasjonen av sine tause foreldre, og så vil INO-ittene kunne møte sine barn, men på egne premisser.

■ ■ Gammel visdom sier at revolusjonen spiser sine egne barn. I dette tilfellet gjelder det krigens tapere. De gjør som vampyrene som suger blod. Men hvilke vampyrer suger blodet av egne barn?

Ole Wilhelm Klüwer